

Pierre Lemaitre

El mirall de les
nostres penes

Traducció d'Albert Pejó

L'ECLÈCTICA

bromera

6 D'ABRIL DEL 1940

Els que creien que la guerra començaria aviat ja feia temps que s'havien cansat. El senyor Jules el primer. Més de sis mesos després de la mobilització general, l'amo de La Petite Bohème, desanimat, havia deixat de creure-hi. Durant tot el servei, Louise inclús l'havia sentit afirmar que en realitat «en aquesta guerra, ningú hi havia cregut mai de debò». Segons ell, aquest conflicte no era res més que una immensa negociació diplomàtica a escala europea, amb discursos patriòtics espectaculars i proclames estrepitoses, una partida d'escacs gegantesca en la qual la mobilització general només havia estat una exageració suplementària. Sí que hi havia hagut uns quants morts aquí i allà —«Més dels que ens diuen, això segur!»—, aquell rebombori al Sarre, al setembre, que havia costat la vida a dos o tres-cents homes, però vaja, «una guerra no és això!», deia traient el cap per la porta de la cuina. Les màscares de gas rebudes a la tardor i que ara quedaven abandonades en un racó del bufet s'havien convertit en motius de burla als dibuixos humorístics. La gent baixava als refugis amb fatalisme, com per satisfer un ritual estèril, eren alertes sense avions, una guerra sense combats que s'anava allargant. L'única cosa tangible era l'enemic, sempre el mateix, aquell amb qui els francesos havien promès esbudellar-se per tercer cop en mig segle, però que tampoc semblava gaire disposat a llançar-se obertament a la lluita. Fins al punt que l'estat major, a la primavera, havia permès als soldats del front... (i en aquest moment el senyor Jules canviava la baieta de mà i apuntava al cel amb l'índex per subratllar l'enormitat de la situació)... que plantessin horts! «Ja et ben juro que...», sospirava l'home.

De manera que l'obertura de les hostilitats, encara que fos al nord d'Europa, massa lluny per al seu gust, li havia donat energies renovades. Ara proclamava a qui el volia escoltar que «amb la pallissa que els aliats li estan clavant a Hitler a Narvik, la cosa no durarà gaire», i com que donava aquesta qüestió per tancada, es podia tornar a concentrar en els seus temes favorits de queixa: la inflació, la censura dels diaris, els dies sense aperitiu, la bicoca dels afectats especials, l'autoritarisme dels caps de la defensa passiva (sobretot d'aquell carcamal de Froberville), els horaris del toc de queda, el preu del carbó... No hi havia res que li semblés bé, amb l'única excepció de l'estratègia del general Gamelin, que li semblava insuperable.

–Si venen, serà per Bèlgica, ja està previst. I us ben asseguro que allà ja els esperen!

Louise, que portava plats de porros amb vinagreta i capipota, va captar la ganyota de dubte d'un client que murmurava:

–Previst, previst...

–Però què dius? –va bramar el senyor Jules mentre tornava al taulell–. Per on vols que vinguin?

Amb una mà, es va acostar la safata d'ous durs.

–Aquí hi ha les Ardenes. Infranquejables!

Amb la baieta humida va traçar un gran semicercle.

–Aquí tens la línia Maginot. Infranquejable! Per tant, per on vols que vinguin? Només queda Bèlgica!

Un cop acabada la demostració, es va replegar cap a la cuina sense deixar de remugar.

–No cal ser general per entendre-ho, collons...

Louise no va parar atenció a la continuació de la conversa, perquè la seva preocupació no eren les gesticulacions estratègiques del senyor Jules, sinó el doctor.

Li deien així. Tothom li deia *el doctor* des dels vint anys que feia que venia a seure cada dissabte a la mateixa taula, al costat de la vidriera. Mai havia intercanviat amb Louise més enllà d'unes

quantas paraules, sempre amb molta educació, bon dia, bona tarda. Arribava cap a les dotze i s'asseia amb el diari al davant. Encara que no triava mai res més que no fossin les postres del dia, Louise tenia el punt d'honor de preguntar-li sempre què voldria, i ell sempre responia amb una veu monòtona i suau, «el *clafoutis* –deia– em va perfecte».

El doctor llegia les notícies, observava el carrer, menjava, s'acabava la gerra de vi i, cap a les dues, just al moment en què Louise comptava la caixa, s'aixecava, doblegava el *Paris-Soir*, que abandonava en una cantonada de la taula, deixava la propina al platet, saludava i sortia del restaurant. Ni tan sols el setembre passat, quan el cafè restaurant havia quedat trasbalsat per la mobilització general (el senyor Jules estava molt en forma, aquell dia, et venien ganas de confiar-li la direcció de l'estat major), el doctor no havia modificat el seu ritual ni un pèl.

I de cop i volta, ara feia quatre setmanes, mentre Louise li servia la crema cremada amb anís, li havia somrigut, s'havia inclinat cap a ella i li havia fet la proposta.

Si li hagués proposat anar-se'n al llit amb ell, Louise hauria deixat el plat, li hauria clavat una bufetada i hauria continuat tranquil·lament el servei. I el senyor Jules hauria perdut el seu client habitual més antic. Però no es tractava d'això. Era una cosa sexual, això sí, però era... Com es podria dir...?

«Veure-la despullada –li havia dit tranquil·lament–. Només una vegada. Només mirar-la, res més.»

Louise, desconcertada, no havia sabut què respondre-li. S'havia posat vermella com si l'haguessin enxampat en falta i havia obert la boca, però no li havia sortit ni una paraula. El doctor ja havia tornat al diari, i Louise s'havia preguntat si no ho havia somiat.

Durant tot el servei no havia deixat de pensar en aquella proposta tan estranya, passant de la incomprensió a la ràbia, però amb el vague sentiment que ja era una mica massa tard, que s'hauria hagut de plantar immediatament davant de la taula, amb les mans

als malucs, i alçar la veu per denunciar-lo davant dels clients, per avergonyir-lo... Notava com li anava creixent la ràbia. El detonant va ser un plat que li va relliscar de les mans i es va trencar a terra. Es va precipitar cap al menjador.

El doctor ja se n'havia anat.

I el diari estava doblegat a la vora de la taula.

Louise el va agafar amb fúria i el va tirar a les escombraries. «Però, Louise, què t'agafa?», es va exclamar el senyor Jules, que considerava els *Paris-Soir* del doctor i els paraigües oblidats un botí formidable.

L'home va exhumar el diari i el va allisar amb la mà plana mentre dirigia una mirada de perplexitat a Louise.

Louise encara era adolescent quan havia començat a fer el servei del dissabte a La Petite Bohème, que el senyor Jules regentava com a propietari i cuiner. Era un home gruixut, de gestos lents, amb un nas molt gros, una jungla de pèls a les orelles, una barbeta una mica esquiva i un bigoti grisenc espès que li tapava la boca. Sempre portava unes sabatilles molt velles i una gorra negra, rodona, que li tapava el crani. Ningú es podia vantar d'haver-li vist el cap nu. Cuinava per a una trentena de coberts. «Cuina parisenca!», deia mentre alçava l'índex, li agradava remarcar-ho. I plat únic, «com a casa, si els clients volen varietat, que vagin aquí al davant». La seva activitat estava envoltada d'un cert misteri. Ningú entenia com s'ho feia aquell home tan lent i pesat, que feia la sensació que no es moguéss de darrere la barra, per preparar tants dinars de tanta qualitat. El restaurant sempre estava ple. Hauria pogut obrir als vespres i els diumenges, i fins i tot ampliar-lo, però el senyor Jules sempre s'hi havia negat. «Si obres tant la porta, no saps mai qui pot entrar», deia, i afegia: «D'això en sé alguna cosa...», una frase enigmàtica que quedava suspesa en l'aire com una profecia.

Havia estat ell el que li havia proposat a Louise que l'ajudés al menjador l'any que la seva dona, de qui ningú es recordava, se n'havia anat amb el fill del carboner de la Rue Marcadet. El que

havia començat com un favor va continuar mentre Louise estudiava a l'Escola Normal de Magisteri. I a continuació, com que l'havien destinat molt a prop d'allà, a l'escola pública de la Rue Damrémont, la noia no havia canviat de costums. El senyor Jules li pagava de sotamà, normalment arrodonint la quantitat a l'alça, i ho feia amb un posat rondinaire, com si l'hi hagués demanat ella i ell hi cedís a contracor.

Pel que fa al doctor, li semblava que el coneixia de sempre. De manera que el que li semblava immoral no era tant el fet que la volgués veure despullada, sinó que l'hagués vist créixer. La proposta que li havia fet tenia alguna cosa d'incestuosa. I a això s'hi afegia el fet que la noia acabava de perdre la seva mare. Com se li pot proposar una cosa així a una òrfena? En realitat, la senyora Belmont s'havia mort feia set mesos, i ja en feia ben bé sis que Louise no portava dol. La pobresa de l'argument li va arrencar una ganyota.

No acabava d'entendre què es podia imaginar un home vell com el doctor per tenir ganes de veure-la despullada. Es va desvestir i es va plantar davant del mirall de peu de la seva habitació. Tenia trenta anys, un ventre pla i un triangle suau de color castany claret. Es va girar de costat. Mai li havien agradat els seus pits, li semblaven massa petits, però el cul sí que li agradava. Louise tenia el rostre triangular de la seva mare, uns pòmuls alts, uns ulls d'un blau lluminós i una boca molt bonica, lleugerament pronunciada cap enfora. Paradoxalment, aquells llavis carnosos eren el primer que veien els altres, quan en realitat no era una noia que somrigués ni xerrés gaire. No ho havia estat mai. Ni de petita. Al barri tothom atribuïa aquell posat seriós a les dificultats que havia hagut de superar, el pare mort el 1916, un oncle un any més tard i una mare depressiva que es passava gairebé tot el dia darrere la finestra, mirant el pati. El primer home que s'havia mirat Louise amb bons ulls havia estat un antic combatent de la Gran Guerra a qui un obús li havia arrencat mitja cara. Podeu comptar, quina infància.

Louise era una noia guapa, però es negava a acceptar-ho. «N'hi ha moltíssimes de molt més guapes que jo», es repetia. Havia tingut èxit amb els nois, però «totes les noies en tenen, d'èxit, això no vol dir res». Com a mestra, no parava de rebutjar les insinuacions dels companys i dels directors (això quan no era dels pares dels alumnes), que intentaven tocar-li el cul pels passadissos. Això no tenia res d'especial, passava a tot arreu. Mai li havien faltat els pretendents. Entre ells, Armand. Tres anys. Un prometatge com cal, compte! Louise no era de les que permetien que la seva reputació corregués de boca en boca. El prometatge havia estat tot un cerimonial. La senyora Belmont, amb molt d'encert, havia deixat que se n'encarregués la mare d'Armand. La recepció, el brindis, la benedicció, més de seixanta convidats i el senyor Jules amb frac (Louise va saber més tard que l'havia llogat en una botiga de decorats i disfresses de teatre, i li estrenyia per totes bandes, tret dels pantalons, que no parava de tirar-se amunt tal com feia quan sortia de la cuina) i unes sabates de xarol que li feien uns peus petits com de xinesa, donant-se importància perquè havia tancat el restaurant perquè s'hi pogués oferir la recepció. A Louise tant li feia, tot allò, ella només tenia pressa per anar-se'n al llit amb Armand, de qui volia una criatura. Que no va arribar mai.

Aquella història es va anar arrossegant. Al barri, ningú entenia res. La gent va acabar mirant-se els promesos de reüll, amb suspicàcia. Tres anys junts sense casar-se? On s'és vist, això! Armand li havia proposat matrimoni, hi havia insistit, però Louise esperava que se li retirés la regla per dir que sí, i cada mes s'hi negava. La majoria de noies pregaven al cel per no quedar embarassades abans de casar-se. En el cas de Louise, era al revés. Si no hi havia criatura, no hi havia casament. I la criatura no venia.

Louise va fer un últim intent, desesperada. Ja que no podien tenir fills, anirien a buscar-ne un a l'orfenat. De nens desafortunats no en faltaven. Armand s'ho va prendre com un insult a la seva virilitat. «I per què no recollim el gos que regira les escombraries?

Ell també està molt necessitat!», va dir. La conversa va degenerar, això passava sovint, es discutien com una parella casada. El dia que van parlar de l'adopció, Armand, enrabiats, se'n va anar a casa seva i ja no va tornar.

Louise es va sentir alleujada, perquè estava convençuda que era culpa d'ell. Com se'n va parlar, al barri, d'aquella ruptura! «I què –cridava el senyor Jules–, si a la noieta no li agrada? Què voleu, casar-la contra la seva voluntat?» Però després agafava Louise de banda: «Quants anys tens, Louise? L'Armand no està gens malament. Què vols més?». Però ho deia amb una veu apagada, gairebé vacil·lant, i a continuació afegia: «Una criatura, una criatura! Ja arribarà! Aquestes coses demanen temps!», i se'n tornava a la cuina, «només faltaria que se'm cremés la beixamel...».

El que més greu li sabia d'Armand és que no li hagués donat un fill. I el que fins aleshores només havia estat un desig sense satisfer es va convertir en una obsessió. Louise volia un fill a qualsevol preu, el que fos, encara que hi perdés la reputació. Quan veia un nadó en un cotxet, se li estrenyia el cor. Es maleïa, es detestava, es despertava sobresaltada en plena nit, convençuda d'haver sentit els crits d'una criatura, saltava del llit i corria pel passadís clavant-se cops amb els mobles, obria portes fins que la seva mare li deia «És un somni, Louise», i aleshores l'abraçava ben fort i l'acompanyava un altre cop al llit com si fos una nena petita.

A casa hi regnava una tristesa de cementiri. Primer havia tancat amb clau la porta de l'habitació que pensava destinar al nadó. Després se n'hi va anar a dormir, ajaguda per terra amb una manta a sobre, tot això d'amagat de la seva mare, que s'adonava de tot.

La senyora Belmont, afligida per la febre de la seva filla, l'abraçava sovint, li acariciava els cabells, li deia que ho entenia, que hi havia altres maneres de ser feliç a la vida a part de tenir fills, era molt fàcil de dir per ella, que n'havia tingut.

«És molt injust –reconeixia Jeanne Belmont–, però... potser la naturalesa vol que abans li trobis un pare, a aquesta criatura.»

El plantejament era molt infantil, la Mare Naturalesa i tot aquell embolic que tant l'havia avorrit a l'escola...

–Sí, ja ho sé, que et molesta que t'ho digui. El que vull dir... és que sovint val més fer les coses per ordre, res més. Trobar un home i després...

–Ja en tenia un!

–Ja es veu que no era l'adequat.

Aleshores Louise es va buscar amants. D'amagat. Se n'anava al llit amb homes que coneixia lluny del seu barri, de l'escola on treballava. Si algun jove li feia l'ullet a l'autobús, ella li responia amb tota la discreció que permetia la moral. I dos dies més tard tancava els ulls, es concentrava en les esquerdes del sostre i deixava anar tot de xisclets, i l'endemà mateix començava a esperar la pròxima regla. Quan penso en el meu fill, «li deixaria que em fes de tot», es repetia, com si la promesa d'un calvari hagués de facilitar l'arribada del nadó. Era víctima d'una autèntica malaltia crònica. Louise se n'adonava, i això l'amoïnava.

Havia tornat a l'església a encendre ciris, havia confessat pecats inexistents per merèixer la redempció, somiava que donava el pit. Quan un dels seus amants li agafava un mugró amb els llavis, es posava a plorar, els hauria bufetejat a tots. Va recollir un gat i va celebrar que fos tan brut; es passava el dia netejant, fregant, airejant, era una bèstia egoïsta que de seguida es va tornar grassa, exigent, just el que li convenia a Louise per purgar el pegat imaginari que creia haver comès per ser estèril. Jeanne Belmont deia que aquell gat era un desastre, però no va fer res contra la seva presència.

Esgotada per aquesta fugida endavant, Louise va decidir consultar un metge. I va arribar el veredict, era impossible, un problema de trompes a conseqüència d'una salpingitis crònica, no hi havia res a fer. Com per atzar, el gat va morir esclafat aquell mateix vespre al davant de La Petite Bohème, bon vent, va dir el senyor Jules.

Louise va abandonar el comerç carnal amb els homes i es va tornar irascible. A la nit es clavava cops de cap contra les parets, i

va començar a odiar-se. Quan es mirava al mirall, veia com li apareixien al rostre tot de tics imperceptibles, aquell rictus amargat, nerviós, irritable i tens de les dones quan els brolla la frustració de no tenir fills. A altres dones del seu entorn, com Edmonde, la seva companya de feina, o la senyora Croizet, que regentava l'estanc, tant els feia ser mares. Louise, en canvi, se sentia humiliada.

Aquella ràbia reprimida espantava els homes. Fins i tot els clients del restaurant que fins aleshores no havien tingut cap mirament ara no gosaven tocar-la quan passava entre les taules. Louise es mostrava freda, distant. A l'escola, d'amagat, li deien *la Gioconda*, una cosa molt lletja per part seva. Es va tallar els cabells molt curts per castigar la seva feminitat, per mostrar-se inaccessible. Però, paradoxalment, aquell pentinat la feia més atractiva que mai. A vegades tenia por d'agafar mania als seus alumnes, d'acabar com la senyora Guénot, aquella sonada que feia sortir a la pissarra els nens més entremaliats i els abaixava els pantalons i que, durant les estones d'esbarjo, posava les nenes desobedients de cara a la paret fins que es feien pipí a les calcetes.

Despullada davant del mirall, Louise no parava de fer voltes a tots aquells pensaments. I potser perquè ara les seves relacions amb els homes eren inexistents, de cop i volta es va adonar que, per immoral que fos, la proposició del doctor l'havia afalagat.

De tota manera, el dissabte següent es va sentir alleujada. Segur que el doctor havia entès la incongruència de la situació i no l'hi va tornar a demanar. Li havia somrigut amablement, li havia donat les gràcies pel servei, per la gerra de vi, i s'havia capbussat en el *Paris-Soir* com de costum. Louise, que no se l'havia mirat mai detingudament, ho va aprofitar per fixar-se en ell. Si la setmana anterior no havia reaccionat de seguida, era perquè aquell home no desprenia res de sospitos ni d'inquietant. Un rostre demacrat, allargat i cansat. Li feia uns setanta anys, però Louise mai havia

tingut gaire vista per a aquestes coses i s'equivocava sovint. Molt després, recordaria que li havia trobat alguna cosa d'etrusc. La paraula l'havia sorprès, no la feia servir gaire sovint. Amb això volia dir «romà», a causa del seu nas prominent i una mica aguilenc.

El senyor Jules, excitat pel rumor segons el qual la propaganda comunista aviat podria ser castigada amb la pena de mort, intentava eixamplar el debat («Jo, fins i tot els seus advocats, els enviaria a la guillotina... Les coses com siguin!»). Louise estava desparant una taula d'allà a prop, quan el doctor es va aixecar per anar-se'n.

—Li donaré diners, evidentment, ja em dirà quant vol. I li repeiteixo que només és per mirar-la, res més, no pateixi.

Es va cordar l'últim botó de l'abric, es va posar el barret, va somriure i va sortir tranquil·lament després de dirigir-li un gest amb la mà al senyor Jules, que passava per la fugida de Maurice Thorez («Ja deu ser a Moscou, aquell tros d'animal! Al paredó, dic jo, al paredó!»). Enxampada per sorpresa per aquell recordatori que no s'esperava, a Louise va estar a punt de caure-li la safata. El senyor Jules va alçar la mirada.

—Que passa res, Louise?

Durant tota la setmana següent, es va anar enrabiant cada cop més. Li diria el que pensava d'ell, a aquell vell carcamal! Va esperar que arribés el dissabte amb una impaciència rabiosa, però quan el va veure entrar al restaurant, el va veure tan vell, tan feble... Es va passar tot el servei buscant la paraula encertada, la raó per la qual se li havia apagat el furor. El fet és que se'l veia molt segur d'ell mateix. Si a Louise la proposta l'havia trasbalsat, ell semblava que no n'hagués tingut cap mena de dubte. Li va somriure, va demanar el plat del dia, va llegir el diari, va menjar, va pagar i, just al moment d'anar-se'n:

—S'ho ha rumiat? —li va preguntar amb una veu suau—. Quant vol?

Louise es va mirar el senyor Jules i li va fer vergonya parlar així en veu baixa amb el vell doctor al costat de la porta.

–Deu mil francs –va llançar com un insult.

Es va posar vermella. Era una quantitat enorme, inacceptable.

L'home va assentir, com si volgués dir «ho entenc». Es va cordar l'abric i es va posar el barret.

–D'acord.

I va sortir.

El senyor Jules va preguntar:

–No deus tenir cap problema amb el doctor, oi?

–No, per què?

Un gest vague. No, per res.

La importància de la suma li va fer por. Quan va acabar el servei, va intentar fer una llista del que es podria comprar amb deu mil francs. I es va adonar que pensava acceptar que un home li pagués per despullar-se. Era una puta. Aquella constatació la va tranquil·litzar. Encaixava amb la idea que tenia d'ella mateixa. En altres moments, per calmar la consciència, es deia que mostrar-se despullada no era pitjor que quan anava al metge. Tenia una amiga que posava en una acadèmia de pintura, i es veu que senzillament era molt avorrit i sobretot que tenia por de refredar-se.

I deu mil francs... No, era impossible. No podia ser només per despullar-se. Li demanaria alguna altra cosa. Per aquell preu, podria tenir... Però Louise no tenia ni idea del que un home podia exigir per una quantitat així.

Potser el doctor s'havia fet la mateixa reflexió, perquè no en va tornar a parlar. Va passar un dissabte. I després un altre. I un tercer. Louise es va preguntar si potser havia demanat massa i el doctor s'havia buscat una altra noia més ben disposada. I es va ofendre. Es va sorprendre deixant-li el plat a taula amb un gest una mica massa bruscat i emetent un sorollet amb la gola quan el doctor li deia alguna cosa. S'havia convertit en la mena de cambrera que ella no hauria suportat com a clienta.

Ja s'acabava el servei i estava passant una baieta per la taula. Des d'allà es veia la façana de casa seva, al passatge Pers. I just a

la cantonada va veure el doctor, que es fumava un cigarret amb el posat d'algú que s'espera sense cap impaciència.

Louise es va entretenir tant com va poder, però per molt temps que hi dediqués totes les feines s'acaben un moment o altre. Es va posar l'abric i va sortir. Tenia la vaga esperança que el doctor s'hagués cansat, però en el fons sabia que no seria així.

Se li va acostar directament. L'home li va somriure amb amabilitat. Li va semblar més baixet que al restaurant.

–On vol que ho fem, Louise? A casa seva? A casa meva?

A casa d'ell, de cap manera. Massa arriscat.

I a casa d'ella tampoc. Què semblaria? Què dirien els veïns? Gairebé no en tenia, de veïns, però era una qüestió de principis. Ni pensaments.

Ell va proposar un hotel. Allò sonava a prostíbul. Louise va acceptar.

El doctor ja devia haver previst la resposta, perquè li va allargar un full de quadern.

–Divendres li aniria bé? Cap a les sis? Faré la reserva a nom de Thirion, ho diu al paper.

I es va tornar a ficar les mans a les butxaques.

–Gràcies per acceptar –va afegir.

Louise es va quedar un moment amb el paper a les mans, després se'l va entaforar a la bossa i se'n va anar a casa.

Aquella setmana va ser un calvari.

Hi aniria? No hi aniria? Canviava de pensament deu cops al dia, vint cops cada nit. I si malgrat tot les coses es torçaven? L'adreça era la d'un establiment del districte XIV, l'Hôtel d'Aragon. Louise s'hi va acostar dijous, per veure quina pinta feia. I estava just al davant quan van començar a sonar les sirenes. Una alerta. Va buscar amb la mirada on es podia refugiar.

–Vingui...

Els clients de l'hotel anaven sortint en fila índia, amb un pas lent i contrariat. Una dona gran la va agafar de bracet, és aquí, la porta del costat. Hi havia una escala que baixava al soterrani, es van anar encenent espelmes. A ningú li va sorprendre que Louise no portés la màscara de gas en bandolera, la meitat dels presents no en tenien. Devia ser un hotel de mitja pensió, ja que la gent es coneixia. Al principi els altres es van dedicar a observar Louise, però al cap d'un moment, un home amb un ventre que li sobresortia dels pantalons va treure un joc de cartes, una parella jove va treure un escaquer i ja ningú més es va interessar per ella. Només la mestressa de l'hotel, una dona molt gran amb cap d'ocellet, uns cabells d'un negre sospitós, com els d'una perruca, de mirada dura, grisa i acerada, embolicada amb un xal, prima i fràgil –quan es va asseure, Louise li va endevinar els genolls punxeguts sota la tela del vestit–, només ella l'havia seguit observant amb insistència, no devia veure cares noves gaire sovint. L'alerta no va durar gens, van tornar a pujar. «Les dames primer», va dir l'home gras. Es notava que devia repetir aquella frase constantment, que així li feia la sensació de ser tot un cavaller. Ningú li va adreçar la paraula a Louise. La noia va donar les gràcies a l'hotelera, que se la va mirar mentre s'allunyava. Louise va notar la mirada de la dona a l'esquena, però quan es va girar el carrer ja s'havia buidat.

L'endemà, les hores van passar a una velocitat de bojos. Louise havia decidit que no acudiria a la cita, però quan va tornar de l'escola es va arreglar. I a dos quarts de sis va sortir de casa, amb la por al ventre.

Just al moment de sortir, va fer mitja volta, va obrir el calaix de la cuina, va agafar un ganivet de la carn i se'l va entaforar dins de la bossa.

A la recepció de l'hotel, la propietària la va reconèixer i es va mostrar sorpresa.

–Thirion –es va limitar a dir Louise.

La vella li va allargar una clau i li va indicar l'escala.

–311. Al tercer pis.

Louise tenia ganes de vomitar.

Tot estava en calma, en silenci. Louise no havia entrat mai en un hotel, no era la mena de llocs on anava la família Belmont, eren un lloc per als rics, vaja, per als altres, per als que s'agafaven vacances o vivien al ritme dels temps. *Hotel* era una paraula exòtica, sinònim de *palau* o, si es pronunciava de certa manera, sinònim de *bordell*, dos llocs on cap Belmont hauria entrat mai. I ara Louise precisament s'hi trobava. La moqueta del passadís es veia gastada però neta. Esbufegant per la pujada, es va quedar una bona estona al davant de la porta, buscant el valor per trucar. De cop es va sentir un soroll en algun lloc, Louise es va espantar, va agafar el pom i va entrar.

El doctor estava assegut al llit amb l'abric posat, com si allò fos una sala d'espera. Se'l veia tranquil. A Louise li va semblar vellíssim, i va tenir clar que el ganivet no li faria cap falta.

–Bona tarda, Louise.

Una veu suau. La noia no va poder respondre, tenia un nus a la gola.

L'habitació constava d'un llit, una tauleta, una cadira i una calaixera al damunt de la qual Louise va veure un sobre gruixut. El doctor es va limitar a esbossar un somriure indulgent i va inclinar lleugerament el cap, com si la volgués tranquil·litzar, però Louise ja no tenia cap por.

Durant el trajecte fins a l'hotel, havia pres unes quantes determinacions. Primer li diria que només pensava fer el que havien acordat, que ni pensaments de tocar-la, que si era això el que volia se n'aniria immediatament. A continuació comptaria els diners, no volia que l'enredessin... Però ara, en aquella habitació tan petita, va tenir clar que tot el que havia anticipat era inútil, que tot tindria lloc d'una manera fàcil, tranquil·la.

Louise no parava de saltironejar d'un peu a l'altre, i com que no passava res, va fer una ullada al sobre per mirar de trobar-hi l'empenta necessària, va fer un pas enrere, va penjar l'abric al penjaroques que hi havia clavat a la porta, es va treure les sabates i, després d'un lleuger dubte, es va treure el vestit encreuant els braços per damunt del cap.

Li hauria agradat que el doctor l'ajudés, que li digués què havia de fer. A l'habitació hi regnava un silenci opac, com un brunzit. Per un moment es va pensar que es desmaiaria. I si perdia el coneixement, se n'aprofitaria, aquell home?

Ella estava dreta i ell assegut, però aquella posició no li proporcionava cap avantatge. La força de l'home era la inèrcia.

El doctor es limitava a mirar-la, esperava.

La que estava en roba interior era ella, i en canvi era ell el que semblava que tingués fred, amb les mans a les butxaques de l'abric.

Per tranquil·litzar-se, Louise va intentar buscar els trets familiars del client que tan bé coneixia, però no se'n va sortir.

Després d'un o dos minuts llarguíssims d'incomoditat, com que bé calia fer alguna cosa, es va endur les mans a l'esquena i es va treure els sostens.

La mirada de l'home va pujar fins al seu pit, com atret per una llum. I encara que no va moure ni un pèl, a Louise li va semblar endevinar una mena d'emoció al rostre. També ella es va mirar els pits, les aurèoles rosades, i li va resultar vagament dolorós.

Li van venir ganes d'acabar d'un cop. Aleshores es va decidir, es va treure les calcetes i les va deixar caure a terra. Com que no sabia què fer amb les mans, se les va posar a l'esquena.

Els ulls del vell van anar baixant a poc a poc en una carícia molt tendra i es van aturar a la part baixa del ventre de la noia. Van passar uns quants segons que es van fer molt llargs. Era impossible endevinar què sentia aquell home. Només es podia dir que damunt del seu rostre i de tota la seva persona flotava alguna cosa indefinible i infinitament trista.

Louise va entendre per intuïció que s'havia de girar. O potser volia fugir d'aquella situació que tenia un punt de dolorosa.

Va pivotar sobre el peu esquerre i va observar un moment la marina lleugerament torta que guarnia la paret de sobre de la calaixera. Li va semblar notar la mirada de l'home al cul.

Un últim escrúpol li va fer témer que el doctor allargués la mà i volgués tocar-la, i es va girar cap a ell.

L'home acabava de treure's una pistola de la butxaca i es va disparar una bala al cap.

Van trobar Louise despullada, ajupida, prostrada, víctima d'uns tremolors espasmòdics, mentre que damunt del llit el vell, ajagut de costat, semblava haver-se abandonat a una migdiada, amb els peus a pocs centímetres de terra. Segurament perquè la sorpresa de veure que Louise es girava cap a ell l'havia trasbalsat, al moment de disparar havia abaixat l'arma. Tenia mitja cara destrossada i pel cobrellit s'estenia una taca creixent de sang.

Van avisar la policia. Va entrar corrent un client d'una habitació del costat, que no sabia com agafar aquella noia completament nua que es va trobar allà. Per les aixelles? Per les cames? A la petita habitació hi regnava una forta pudor de pólvora cremada, però el que més va impressionar l'home va ser tota aquella sang. La noia en tenia per tot arreu.

Intentant no mirar cap al llit, es va ajupir al costat de Louise i li va posar una mà a l'espatlla. La noia estava glaçada, semblava que fos de marbre, però tremolava amb uns sobresalts bruscos, com un llençol estès al vent.

L'home la va agafar tan bé com va saber, per les aixelles, i va aconseguir posar-la dreta, però va necessitar totes les seves forces per impedir que es tornés a ensorrar.

–Au, vinga, tot s'arreglarà –li va dir.

Louise va abaixar la mirada cap al vell ajagut al llit.

Encara respirava. Les parpelles se li obrien i li tremolaven, l'home mirava el sostre com si hagués sentit un soroll estrany i es preguntés d'on venia.

En aquell moment, Louise va embogir. Va deixar anar un xiscle horrorós, es va debatre com una bruixa que haguessin tancat dins d'un sac amb un gat rabiós. Va sortir de l'habitació i va baixar l'escala.

A la planta baixa hi havia una aglomeració. Els clients i els veïns alertats pel tret van veure aparèixer aquella noia despullada, que es va obrir pas a empentes sense parar de cridar.

Louise va sortir de l'hotel.

Al cap de pocs metres va desembocar al Boulevard Montparnasse i va arrencar a córrer.

El que van veure passar els vianants no era una noia despullada, sinó una aparició. Amb el cos ensangonat i la mirada embogida, Louise anava d'una banda a l'altra, ensopegava, els conductors tenien por que de cop i volta volgués creuar el carrer i l'atropellessin, els cotxes alentien la marxa, els autobusos frenaven, un home va xiular des de la plataforma, van començar a sonar els clàxons, però ella no sentia res, caminava molt de pressa, descalça, la gent es quedava parada al veure-la. Louise no parava de moure els braços, com si volgués espantar núvols d'insectes imaginaris, va emprendre una trajectòria sinuosa per la vorera, va passar arrambada a un aparador, més endavant va esquivar una parada d'autobús, va ensopegar, tothom s'apartava al seu pas, ningú sabia què fer.

Tot el bulevard va quedar trasbalsat. Qui és, va preguntar algú, una boja, es deu haver escapat d'algun lloc, l'haurien d'aturar... Però Louise ja havia passat de llarg i es dirigia cap al Carrefour Montparnasse. Encara feia molt de fred, i li van començar a aparèixer taques blaves per tot el cos. Feia cara de boja, semblava que els ulls li haguessin de sortir de les òrbites.

A la vorera, una dona vella i prima que portava un mocador al cap, com una portera, la va veure arribar i de seguida li va fer pensar en la seva neta, que devia tenir la mateixa edat.

–Es va aturar en sec, com si busqués el camí. Sense rumiar-m’hi ni un moment, em vaig treure l’abric i l’hi vaig passar per damunt de les espatlles. Ella em va mirar i va caure allà mateix, davant meu, com un pes mort, no sabia què fer per aguantar-la, sort que hi havia més gent i em van ajudar. Estava congelada, pobreta...

La multitud havia atret la policia. Un municipal va deixar la bicicleta tirada a la vorera i es va obrir pas a cops de colze entre la gentada que s’amuntegava i no parava de fer comentaris.

I allà es va trobar, ajupida a terra, una noia jove que es veia que anava despullada sota l’abric, que s’eixugava la cara amb un dors de la mà brut de sang i que panteixava com si estigués parint.

Louise va alçar la mirada i va veure primer el quepis i després l’uniforme.

Era una delinqüent, i venien a detenir-la.

Va mirar al seu voltant, espantada.

De cop li va esclatar un llampec al cervell i va tornar a recordar el tret i l’olor de pólvora. Una cortina de sang que baixava del cel la va aïllar de la resta del món.

Va allargar els braços i va xisclar.

I a continuació va perdre el coneixement.